

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν καὶ Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

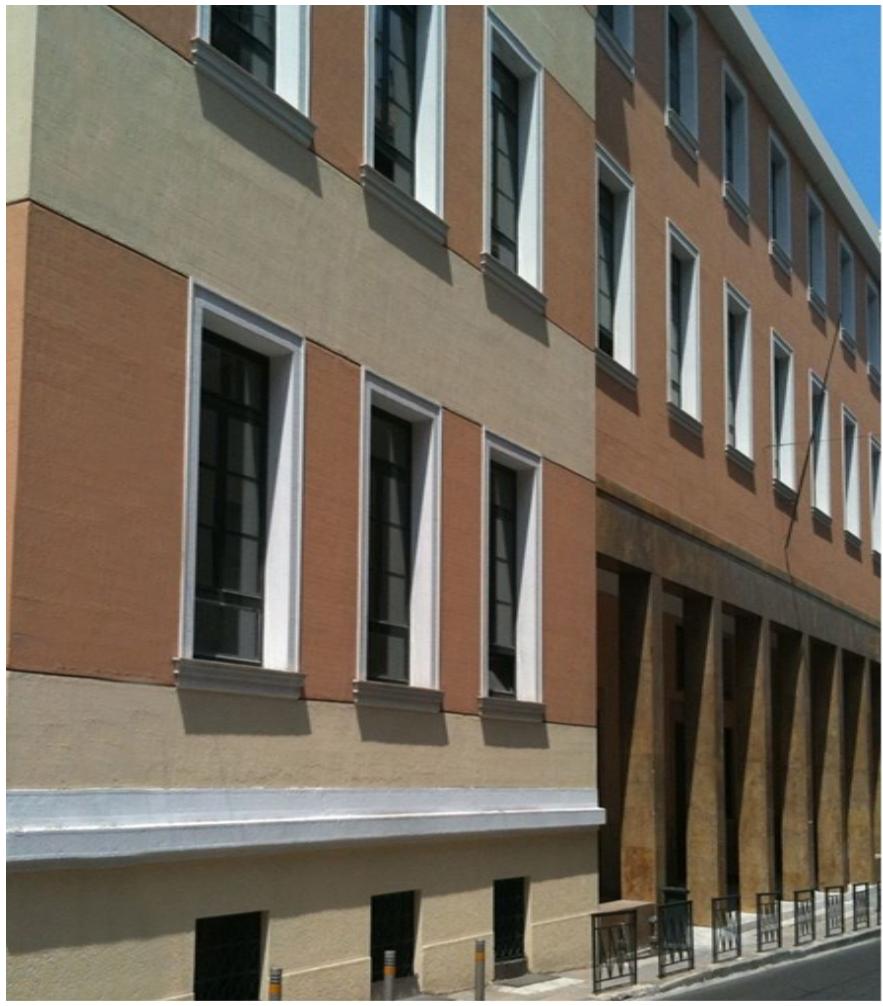
ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΤΟΣ 2024-2025

NOMIKΗ ΣΧΟΛΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ
ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Νομική Σχολή Σόλωνος 57.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Π.Μ.Σ. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

(Civil Procedure and Labour Law)

(2024-2025 - 2025-2026)

(Διευθυντής) :

Αναπληρωτής Καθηγητής, Δ. Λαδάς

Μέλη της Σ.Ε.:

Αναπληρωτής Καθηγητής, Ι. Δεληκωστόπουλος

Αναπληρωτής Καθηγητής, Ν. Κατηφόρης

Επίκουρος Καθηγητής, Ι. Σκανδάλης

Επίκουρος Καθηγητής, Μιχαήλ Μαρκουλάκης

ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ : ΛΙΝΟΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: ΕΛΕΝΗ Ε. ΚΟΥΡΕΛΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	4
ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ	5
ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	6
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.....	8
ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΟΓΗΣ.....	9
ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	12
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ -ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ.....	14
ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ.....	16
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ-ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ.....	17
ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ	32
ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ – ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ.....	33
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.....	35
ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ.....	38
ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	40
ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ.....	42

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αγαπητοί μας μεταπτυχιακοί φοιτητές,

Η Νομική Σχολή, που μαζί με την Θεολογική, την Ιατρική και την Φιλοσοφική αποτέλεσαν τον πυρήνα του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο ιδρύθηκε το 1837 επί Βασιλείας Όδωνος, γαλούχησε γενεές άξιων επιστημόνων και σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της χώρας, προσφέροντας ανεκτίμητο εκπαιδευτικό έργο. Από το 1982 μέχρι το 2013 λειτούργησε ως Τμήμα Νομικής στο πλαίσιο της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. του Εδνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ), ενώ με το Π.Δ. 85/2013 μετεξελίχθηκε πλέον σε αυτόνομη μονοτμηματική Σχολή.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των μεταπτυχιακών σπουδών στη Νομική Σχολή, το ισχύον νομικό καθεστώς, τις προϋποθέσεις για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακού τίτλου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

Εκ μέρους όλων των μελών του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, σας συγχαίρουμε και σας καλωσορίζουμε στο Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Η φωτογραφία είναι το κτήριο οπού συστεγάζονται η Γραμματεία της Νομικής Σχολής, τα γραφεία των Καθηγητών και τα εργαστήρια των Τομέων, (Ακαδημίας 47 και Σίνα)

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ – ΣΚΟΠΟΣ

Από το ακαδημαϊκό έτος 2018-2019 λειτουργεί στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών το «Νέο Εντατικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών»

(Π.Μ.Σ.): ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) της Νομικής Σχολής αποσκοπεί στην εμβάθυνση και την προαγωγή της γνώσης, καθώς επίσης στην προώθηση της έρευνας στο γνωστικό αντικείμενο της Πολιτικής Δικονομίας και του Εργατικού Δικαίου, με συνεκτίμηση των αναγκών ανάπτυξης της χώρας. Ειδικότερα, η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας αποβλέπει στην παραγωγή επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου και στη δημιουργία επιστημόνων ικανών να συμβάλουν στην πρόοδο της επιστήμης. Για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών απαιτείται αφενός η επιτυχής ολοκλήρωση δύο εξαμήνων υποχρεωτικής φοίτησης ενός κύκλου συστηματικών και εξειδικευμένων σπουδών με παράλληλη ερευνητική εργασία και αφετέρου η συγγραφή μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας

ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών βασίζεται στους ακόλουθους γενικούς στόχους, προσαρμοσμένους κάθε φορά στα ζητήματα Πολιτικής Δικονομίας και Εργατικού Δίκαιου :

- (α) να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της κοινωνίας σε εδνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο,
- (β) να εφοδιάσει τους φοιτητές με απαιτούμενες νομικές γνώσεις ώστε να εξασφαλίσουν επιτυχημένη επαγγελματική σταδιοδρομία,
- (γ) να εφοδιάσει τους φοιτητές με «νομική σκέψη» και δυνατότητα ανάλυσης και σύνθεσης γνώσεων για την κατανόηση και επίλυση των καταστάσεων που θα αντιμετωπίσουν στην επαγγελματική τους ζωή.

Ειδικότερα: Το ΠΜΣ Πολιτική Δικονομία και Εργατικό Δίκαιο παρέχει στους φοιτητές ενιαία νομική παιδεία στα ειδικότερα πεδία (ειδικεύσεις) της.

Πολιτικής Δικονομίας και του Εργατικού Δικαίου, ώστε να διαδέτουν τις προδιαγραφές ποιότητας που πρέπει να συγκεντρώνει ο απόφοιτος του προγράμματος. Επιπρόσθετα, όμως, κρίνεται απαραίτητη η συνεκτίμηση του ιδιαίτερου προσανατολισμού κάθε φοιτητή, η οποία επιτυγχάνεται σε ένα βαθμό μέσω:

- (α) της επιλογής γενικής κατεύδυνσης, δηλαδή μεταξύ των ανωτέρω ειδικεύσεων .
- (β) των μαθημάτων επιλογής,
- (γ) της εκπόνησης συμπληρωματικών εργασιών στο πλαίσιο διαφόρων μαθημάτων, με σκοπό την εντρύφηση των φοιτητών στην ερευνητική διαδικασία,
- (δ) των μαθημάτων τύπου «σεμιναρίου» όπου μελετώνται ζητήματα νομικής επικαιρότητας και εκπονούνται εργασίες,
- (ε) της διοργάνωσης συνεδρίων και ημερίδων στα οποία μπορούν να συμμετάσχουν οι μεταπτυχιακοί φοιτητές.

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του Π.Μ.Σ. οι απόφοιτοι θα έχουν αποκτήσει σημαντικές γνώσεις στην Πολιτική Δικονομία και το Εργατικό Δίκαιο και θα είναι σε δέση να ερευνούν τα επιστημονικά ζητήματα του γνωστικού αντικειμένου του ΠΜΣ, να αναλύουν τα κρίσιμα δεδομένα

και να διατυπώνουν τις κατά το δυνατόν άρτιες λύσεις προς αντιμετώπιση προβλημάτων που συχνά δα αντιμετωπίσουν στην επαγγελματική τους ζωή. Θα μπορούν, συνεπώς, να υπηρετήσουν επιτυχώς τη νομική επιστήμη με την άσκηση δικηγορίας, την ένταξη στο δικαστικό σώμα, την εξάσκηση του επαγγέλματος του συμβολαιογράφου, αλλά και ως στελέχη της δημόσιας διοίκησης, του διπλωματικού σώματος, καθώς και ευρωπαϊκών ή διεθνών οργανισμών. Επίσης, δα έχουν αποκτήσει σημαντικές ερευνητικές ικανότητες, οι οποίες δα είναι σε δέση να υποστηρίξουν τη σταδιοδρομία τους σε ερευνητικές/ ακαδημαϊκές δέσεις σε πανεπιστήμια της Ελλάδας ή του εξωτερικού.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ Π.Μ.Σ.

Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του Π.Μ.Σ. σύμφωνα με το νόμο 4957/2022 είναι:

2.1 Σε επίπεδο Ιδρύματος αρμόδια όργανα είναι η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών και η Σύγκλητος.

2.2 Σε επίπεδο Σχολής αρμόδια όργανα είναι:

α. Η Συνέλευση της Σχολής.

β. Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.)

γ. Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Η επιλογή των φοιτητών/τριών γίνεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοδεσία, τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών ΕΚΠΑ και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού.

Το αργότερο έως 31 Μαΐου με απόφαση της Συνέλευσης της Νομικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α, δημοσιεύεται και αναρτάται στην ιστοσελίδα της Σχολής και του Ιδρύματος προκήρυξη για την εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Π.Μ.Σ. Κάτε υποψήφιος μπορεί να υποβάλει κατ' έτος αίτηση υποψηφιότητας σε δύο -κατ' ανώτατο όριο- ειδικεύσεις, είτε του ίδιου, είτε διαφορετικών Π.Μ.Σ., αλλά, εφόσον επιτύχει και στις δύο, μπορεί να εγγραφεί μόνο στην ειδίκευση που έχει δηλώσει ως πρώτη επιλογή. Το έντυπο της «αίτησης υποψηφιότητας» είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του ΠΜΣ. Οι σχετικές αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ., σε προδεσμία που ορίζεται κατά την προκήρυξη και μπορεί να παραταθεί με απόφαση της Συνέλευσης της Σχολής.

Η Συνέλευση της Σχολής αναδέτει στη Σ.Ε. τη διαδικασία επιλογής των εισακτέων.

Απαραίτητα δικαιολογητικά είναι:

- Αίτηση συμμετοχής
- Βιογραφικό σημείωμα
- Φωτοτυπία δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας
- Αντίγραφο πτυχίου ή βεβαίωση περάτωσης σπουδών
- Αναλυτική βαδμολογία προπτυχιακών μαθημάτων
- Πιστοποιητικό γλωσσομάθειας (επιπέδου Cl και άνω) μίας τουλάχιστον από τις εξής γλώσσες: αγγλική, γαλλική ή γερμανική. Σε περίπτωση που ο υποψήφιος δεν διαδέτει πιστοποιητικό γλωσσομάθειας Cl για μία από αυτές τις γλώσσες, μαζί με την αίτηση υποψηφιότητας υποβάλλει δήλωση σχετικά με τη γλώσσα στην οποία επιδυμεί να εξετασθεί. Η εξέταση αυτή διενεργείται επί νομικού κειμένου από μέλος Δ.Ε.Π. της Σχολής, μετά τη διενέργεια των εισαγωγικών εξετάσεων. Η βαδμολογία της ξένης γλώσσας καταχωρίζεται με τον τελικό χαρακτηρισμό «επιτυχώς» ή «ανεπιτυχώς» και όχι με αριθμητικό βαδμό.
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, εάν υπάρχουν
- Αποδεικτικά επαγγελματικής ή ερευνητικής δραστηριότητας, εάν υπάρχουν
- Πιστοποιητικό ελληνομάθειας ή επαρκής, διαπιστωμένη από την Επιτροπή Επιλογής

Εισακτέων του ΠΜΣ, γνώση της ελληνικής γλώσσας για αλλοδαπούς υποψήφιους

- Αναγνώριση ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών της αλλοδαπής

4.5 Για τους/ις φοιτητές/τριες από ιδρύματα της αλλοδαπής, που δεν προσκομίζουν πιστοποιητικό αναγνώρισης ακαδημαϊκού τίτλου σπουδών από τον Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π., ακολουθείται η ακόλουθη διαδικασία:

Η Συνέλευση ης Σχολής ορίζει επιτροπή αρμόδια να διαπιστώσει εάν ένα ίδρυμα της αλλοδαπής ή ένας τύπος τίτλου ιδρύματος της αλλοδαπής είναι αναγνωρισμένα. Προκειμένου να αναγνωριστεί ένας τίτλος σπουδών πρέπει:

- το ίδρυμα που απονέμει τους τίτλους να συμπεριλαμβάνεται στον κατάλογο των αλλοδαπών ιδρυμάτων, που τηρεί και επικαιροποιεί ο Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.,
- ο/η φοιτητής/τρια να προσκομίσει βεβαίωση τόπου σπουδών, η οποία εκδίδεται και αποστέλλεται από το πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Αν ως τόπος σπουδών ή μέρος αυτών βεβαιώνεται η ελληνική επικράτεια, ο τίτλος σπουδών δεν αναγνωρίζεται, εκτός αν το μέρος σπουδών που έγιναν στην ελληνική επικράτεια βρίσκεται σε δημόσιο Α.Ε.Ι.

4.6 Η αξιολόγηση των υποψηφίων και η επιλογή των εισακτέων γίνεται με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- Βαθμός πτυχίου
- Βαθμός σε προπτυχιακά μαθήματα συναφούς γνωστικού αντικειμένου με το Π.Μ.Σ.
- Βαθμός της πτυχιακής ή διπλωματικής εργασίας (εάν υπάρχει)
- Συνάφεια του πτυχίου Α.Ε.Ι και των γνώσεων του υποψηφίου με το γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ
- Πιστοποιημένη γνώση αγγλικής γλώσσας
- Γνώση άλλων ξένων γλωσσών
- Επιστημονικές δημοσιεύσεις, συμμετοχή σε συνέδρια
- Σχετική ερευνητική ή επαγγελματική δραστηριότητα
- Κατοχή μεταπτυχιακού ή διδακτορικού διπλώματος
- Αξιολόγηση, γραπτή ή προφορική από τη Σ.Ε. Ο τρόπος αξιολόγησης ορίζεται στην ετήσια προκήρυξη του Π.Μ.Σ.

4.7 Με βάση τα συνολικά κριτήρια, η Σ.Ε. καταρτίζει μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τον πίνακα αξιολόγησης των φοιτητών/τριών και τον καταδέτει προς έγκριση στη Συνέλευση.

Οι επιτυχόντες/ουσες δα πρέπει να εγγραφούν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. εντός τριάντα (30) ημερών από την απόφαση της Συνέλευσης.

Σε περίπτωση ισοβαθμίας (με μαθηματική στρογγυλοποίηση στην ακέραιη μονάδα της κλίμακας 100), εισάγονται οι ισοβαθμήσαντες υποψήφιοι, σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 10% του

ανώτατου αριθμού εισακτέων.

Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών/τριών, δα κληδούν να εγγραφούν στο Π.Μ.Σ. οι επιλαχόντες/ουσες (αν υπάρχουν), με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ. που οδηγεί στη λήψη Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) ορίζεται σε δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα, χωρίς να προβλέπονται δερινές διακοπές, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης διπλωματικής εργασίας.

Υπάρχει δυνατότητα παράτασης έως δύο (2) μήνες μόνο ως προς την κατάδεση της διπλωματικής εργασίας, έπειτα από αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή και έγκριση από τη Συνέλευση.

Οι φοιτητές/τριες έπειτα από αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Συνέλευση της Σχολής, δύνανται να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Η ως άνω αιτιολογημένη αίτηση υποβάλλεται έως τη λήξη του χειμερινού εξαμήνου. Αναστολή φοίτησης χορηγείται για σοβαρούς λόγους (στρατιωτική δητεία, ασθένεια, λοχεία, απουσία στο εξωτερικό κ.ά.).

Η αίτηση πρέπει να είναι αιτιολογημένη και να συνοδεύεται από όλα τα σχετικά δικαιολογητικά αρμόδιων δημόσιων αρχών ή οργανισμών, από τα οποία αποδεικνύονται οι λόγοι αναστολής φοίτησης. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και δεν επιτρέπεται η συμμετοχή σε καμία εκπαιδευτική διαδικασία. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Τουλάχιστον δύο εβδομάδες πριν από το πέρας της αναστολής φοίτησης, ο/η φοιτητής /τρια υποχρεούται να επανεγγραφεί στο πρόγραμμα για να συνεχίσει τις σπουδές του/της με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του/της ενεργού φοιτητή/τριας. Οι φοιτητές/τριες δύνανται με αίτησή τους να διακόψουν την αναστολή φοίτησης και να επιστρέψουν στο Πρόγραμμα μόνο στην περίπτωση που έχουν αιτηθεί αναστολή φοίτησης για δύο συνεχόμενα ακαδημαϊκά εξάμηνα. Η αίτηση διακοπής της αναστολής φοίτησης πρέπει να κατατίθεται το αργότερο δύο εβδομάδες πριν από την έναρξη του δεύτερου εξαμήνου της αναστολής.

Η διάρκεια αναστολής ή παράτασης κατάδεσης της διπλωματικής εργασίας συζητείται και εγκρίνεται κατά περίπτωση από τη Σ.Ε., η οποία και εισηγείται στη Συνέλευση της Σχολής.

Η Συνέλευση της Νομικής Σχολής μετά την εισήγηση της Σ.Ε., δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών,
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων ή διπλωματικής εργασίας και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, σύμφωνα με τα ίδια ορίζονται στον παρόντα κανονισμό,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο Π.Μ.Σ., όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειδαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειδαρχικά Όργανα,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης,
- υποβάλλουν αίτηση διαγραφής οι ίδιοι.

Καταβολή Τέλους Φοίτησης. Για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. οι μεταπτυχιακοί/ές φοίτητές/τριες καταβάλλουν τέλος φοίτησης, το οποίο έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, υπό την έννοια ότι δα επιστρέφει στη φοιτητική κοινότητα με τη μορφή υποδομών, τεκμηρίωσης και δράσεων και σε καμία περίπτωση δεν δα αφορά αμοιβές του τακτικού προσωπικού. Το ύψος του τέλους φοίτησης για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης μετά την εισήγηση της Σ.Ε. και έχει καθοριστεί σε ύψος 1.200 ευρώ σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 1718028845/2018 απόφαση Συγκλήτου για την ίδρυση του ΠΜΣ. Η πρώτη δόση του τέλους φοίτησης καταβάλλεται υποχρεωτικώς με την εγγραφή, ενώ η δεύτερη με τη δήλωση των μαθημάτων επιλογής του δευτέρου εξαμήνου. Σε περίπτωση μη καταβολής ολικώς ή μερικώς του τέλους φοίτησης, ο/η φοιτητής/τρια δεν έχει δικαίωμα παρακολούθησης του Προγράμματος και συμμετοχής στις εξετάσεις. Σε περίπτωση παραίτησης ή διαγραφής του/της μεταπτυχιακού/ής φοίτητή/τριας, το τέλος συμμετοχής δεν επιστρέφεται.

Από την καταβολή του προβλεπόμενου τέλους φοίτησης, απαλλάσσονται οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ, οι οποίοι πληρούν τις οριζόμενες στο άρθρο 86, παρ. 4 του Ν. 4957/2022 προϋποδέσεις και ΦΕΚ 4899 Β' 2022.

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΒΑΘΜΟΥ ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΣ

Το Π.Μ.Σ. οδηγεί στην απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «ΔΜΣ», μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών, στις εξής ειδικεύσεις:

α) Πολιτική Δικονομία (Civil Procedure)

β) Εργατικό Δίκαιο (Labour Law)

Ο/Η φοιτητής/τρια ολοκληρώνει τις σπουδές για την απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) με τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού μαθημάτων και πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του Δ.Μ.Σ., την επιτυχή ολοκλήρωση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας/μαθημάτων. Η Συνέλευση διαπιστώνει την ολοκλήρωση των σπουδών προκειμένου να χορηγηθεί το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Με την ολοκλήρωση της ανωτέρω διαδικασίας χορηγείται στον/η μεταπτυχιακό/η φοιτητή/ρια βεβαίωση περάτωσης σπουδών, χάνεται η φοιτητική του/ης ιδιότητα και παύει η συμμετοχή του/ης στα συλλογικά όργανα διοίκησης του Πανεπιστημίου.

Το Δ.Μ.Σ. πιστοποιεί την επιτυχή αποπεράτωση των σπουδών και αναγράφει βαθμό, με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων, κατά την ακόλουθη κλίμακα: Άριστα (8,5 έως 10), Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου) και Καλώς (5 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου).

Ο τύπος του Δ.Μ.Σ. ανά είδος Π.Μ.Σ. είναι κοινός για όλα τα Τμήματα και τις Σχολές του Ε.Κ.Π.Α. και περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών και Διδακτορικών Σπουδών του Ιδρύματος.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών λαμβάνεται υπόψη η βαρύτητα που έχει κάθε μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών και η οποία εκφράζεται με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων (ECTS). Ο αριθμός των πιστωτικών μονάδων (ECTS) του μαθήματος αποτελεί ταυτόχρονα και τον συντελεστή βαρύτητας αυτού του μαθήματος. Για τον υπολογισμό του βαθμού του τίτλου σπουδών πολλαπλασιάζεται ο βαθμός κάθε μαθήματος με τον αντίστοιχο αριθμό των πιστωτικών μονάδων (του μαθήματος) και το συνολικό άδροισμα των επιμέρους γινομένων διαιρείται με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για την απόκτηση του τίτλου.

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. :

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εδυνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αδηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

"ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ"

ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΔΙΠΛΩΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο/Η..... του....., πτυχιούχος ....., μετά την ευδόκιμη παρακολούθηση των μαθημάτων και την επιτυχή δοκιμασία στις προβλεπόμενες εξετάσεις του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τον τίτλο «ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ», στην Ειδίκευση «.....» έτυχε του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών, με βαθμό "....." (10/10), την 00/00/0000.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΩΤΕΡΩ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΡΟΝ ΔΙΠΛΩΜΑ

Αδήνα, 00/00/0000

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ο ΚΟΣΜΗΤΟΡΑΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΟΡΚΩΜΟΣΙΑ

Η ορκωμοσία δεν αποτελεί συστατικό τύπο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του εγγράφου τίτλου του διπλώματος. Η καδομολόγηση γίνεται στο πλαίσιο της Συνέλευσης της Σχολής και σε χώρο αυτής, παρουσία του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., του Κοσμήτορα της Σχολής του Αναπληρωτή του και κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρύτανη.

Αίτημα για τελετή ορκωμοσίας μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Κεντρικού κτηρίου εξετάζεται κατά περίπτωση από τον Πρύτανη, βάσει εκτίμησης των εκάστοτε δυνατοτήτων και του αριθμού των ορκιζόμενων που δα δηλώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Έρευνας.

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/τριες, που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το Π.Μ.Σ., σε εξαιρετικές περιπτώσεις (σπουδές, διαμονή ή εργασία στο εξωτερικό, λόγοι υγείας κ.λπ.), μπορούν να αιτηθούν στη Γραμματεία της Σχολής εξαίρεση από την υποχρέωση καδομολόγησης. Η εξαίρεση από την υποχρέωση καδομολόγησης εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο της Σχολής και τον Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποδέσεων και Φοιτητικής Μέριμνας.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ -ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Πολιτική Δικονομία			
A' ΕΞΑΜΗΝΟ		B' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Θεμελιώδη Ζητήματα Δικονομικού Δικαίου	10	Η δικαστική Απόφαση ως δικαιοδοτική Κρίση και Εκτελεστός Τίτλος	10
Η Διεθνής Διάσταση του Δικονομικού Δικαίου	10	Επίκαιρα Ζητήματα Πολιτικής Δικονομίας	10
 ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ			
Ένα μάθημα επιλογής		ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
Σημεία Σύμπτωσης και Απόκλισης Πολιτικής, Διοικητικής και Ποινικής Δίκης	10	Ένα μάθημα επιλογής	
Επίλυση Ναυτικών Διαφορών – Ναυτική Διαιτησία	10	Εναλλακτικές Μορφές Επίλυσης Διαφορών	10
Δίκαιο Διεθνούς Διαιτησίας	10	Δικονομικά Ζητήματα του Δικαίου της Επιχείρησης	10
ΣΥΝΟΛΟ	30	International Insolvency Law	10
		ΣΥΝΟΛΟ	30
		ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15

Εργατικό Δίκαιο

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ		Β' ΕΞΑΜΗΝΟ	
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS	ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ	ECTS
Ειδικά Θέματα από το Δίκαιο της Εκμετάλλευσης	10	Προβλήματα Ισορροπίας και Οριοδέτησης Συλλογικής Αυτονομίας και Κρατικού Παρεμβατισμού	10
Δυναμική Πηγών του Εργατικού Δικαίου	10	Ζητήματα Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Εργατικού Δίκαιου	10
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ		ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ	
Ένα μάθημα επιλογής		Ένα μάθημα επιλογής	
Δίκαιο Κοινωνικής Προστασίας I (Κοινωνική Ασφάλιση)	10	Δίκαιο Κοινωνικής Προστασίας II (Υγεία και Πρόνοια)	10
Εισαγωγή στο Λογιστικό Δίκαιο	10	Ειδικές Μορφές Συμβάσεων Εργασίας	10
Σύγχρονα Ζητήματα του Δικαίου των Συμβάσεων, ιδίως οι Γ.Ο.Σ.	10	Ναυτεργατικό Δίκαιο	10
Μορφές διαλόγου των εδνικών με τα Ευρωπαϊκά Δικαστήρια	10	Εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών	10
Fundamentals of EU law	10	Δικονομικά Ζητήματα του Δικαίου της Επιχείρησης	10
		Εδνική και Ευρωπαϊκή Προστασία των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων	
		Δίκαιο Κατάστασης Αλλοδαπών	10
ΣΥΝΟΛΟ	30	ΣΥΝΟΛΟ	30
		ΘΕΡΙΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
		ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ	15

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

A' Εξάμηνο

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

➤ Θεμελιώδη Ζητήματα Δικονομικού Δικαίου Διδάσκοντες :

Διδάσκοντες : Ομότ. Καδ. Νικόλαος Κλαμαρής, Γεώργιος Ορφανίδης

Καδ. Στέφανος – Σπυρίδων Πανταζόπουλος, Αναπλ. Καδ. Νικόλαος Κατηφόρης

Syllabus: Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η σχέση του αστικού δικονομικού δικαίου με το Σύνταγμα και την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Εξετάζονται η εναρμόνιση των δικονομικών κανόνων δικαίου προς τις απαιτήσεις ενός σύγχρονου κράτους δικαίου, όπως επίσης η συνταγματική επάρκεια και η ανταπόκρισή τους στο περιεχόμενο συνταγματικών ρυθμίσεων και αναλύεται το περιεχόμενο του άρθρου 20 παρ. 1 Σ και οι δικονομικές αρχές που τίθενται από το Σύνταγμα. Η προβληματική καλύπτει όλες τις μορφές παροχής έννομης προστασίας (διαγνωστική δίκη, αναγκαστική εκτέλεση, ασφαλιστικά μέτρα). Σημαντική είναι επίσης η ενασχόληση με τις αποφάσεις της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου επί δικονομικών ζητημάτων που άπτονται συνταγματικού ενδιαφέροντος. Επίσης εξετάζεται η σχέση μεταξύ της πολιτικής, διοικητικής και ποινικής δικαιοδοσίας. Διδασκαλία Ανάπτυξη εισηγήσεων εκ μέρους των μεταπτυχιακών φοιτητών σε συγκεκριμένα δέματα, μετά την οποία ακολουθεί κριτική συζήτηση. Υποβολή εργασίας στο δέμα της εισηγήσεως με συνεκτίμηση της όλης συμμετοχής στο σεμινάριο.

➤ Η Διεθνής Διάσταση του Δικονομικού Δικαίου Διδάσκοντες:

Διδάσκοντες : Ομότ. Καδ. Νικόλαος Κλαμαρής, Γεώργιος Ορφανίδης

Καδ. Δημήτριος Τσικρικάς, Αναπλ. Καδ. Ιωάννης Δεληκωστόπουλος, Επικ. Κααδ. Μιχαήλ Μακουλάκης

Syllabus: Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί το δικονομικό διεδνές δίκαιο, το ευρωπαϊκό δικονομικό δίκαιο, το συγκριτικό δικονομικό δίκαιο και το δίκαιο της διεθνούς διαιτησίας. Διερευνώνται, μεταξύ των άλλων, οι δεματικές ενότητες των βάσεων διεθνούς δικαιοδοσίας, της επιδόσεως δικαστικών και εξώδικων πράξεων στο εξωτερικό, της διεθνούς και ευρωπαϊκής εκκρεμοδικίας, της διενέργειας αποδείξεων στο εξωτερικό, της αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων, καθώς και της προσωρινής δικαστικής προστασίας στις διασυνοριακές διαφορές υπό το πρίσμα των ευρωπαϊκών κανονισμών, οι οποίοι δέτουν ενιαίους κανόνες, καθώς και του εθνικού δικονομικού δικαίου. Διερευνώνται επίσης θεμελιώδη ζητήματα του δικαίου της διεθνούς διαιτησίας, όπως το ζήτημα του κύρους της διαιτητικής συμφωνίας, το ζήτημα του εφαρμοστέου δικαίου επί της διαιτητικής διαδικασίας και της ουσίας της διαφοράς, το ζήτημα της προσωρινής έννομης προστασίας, καθώς και το ζήτημα της αναγνωρίσεως και εκτελέσεως αλλοδαπών διαιτητικών αποφάσεων. Επιδιώκεται η δογματική και συστηματική θεώρηση του δικονομικού διεθνούς δικαίου, καθώς και του δικαίου της διεθνούς διαιτησίας και η ανάδειξη του ισχυρότατου δεσμού τους με το εθνικό δικονομικό δίκαιο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

➤ Σημεία σύμπτωσης και απόκλισης πολιτικής, διοικητικής και ποινικής δίκης

Διδάσκοντες: Επικ. Κααδ. Μιχαήλ Μακουλάκης

Syllabus: Διερευνώνται τα κριτήρια διακρίσεως των δικαιοδοσιών των πολιτικών, διοικητικών και ποινικών δικαστηρίων, καθώς και τα σημεία επικαλύψεως τους. Εξετάζονται επίσης ομοιότητες και διαφορές των σε κάθε δικαιοδοτικό κλάδο εφαρμοζόμενων διαδικασιών.

➤ Επίλυση Ναυτικών Διαφορών – Ναυτική Διαιτησία

Διδάσκοντες : Ομότ. Καδ. Γεώργιος Ορφανίδης, Καδ. Δημήτριος Τσικρικάς

Επικ. Καδ. Μιχαήλ Μαρκουλάκης

Syllabus: Οι ναυτικές διαφορές απορρέουν από τη λειτουργία και εκμετάλλευση του πλοίου, καθώς και τη χρηματοδότηση της ναυτιλιακής επιχειρήσεως. Κατά την επίλυσή τους ανακύπτουν ως εκ τούτου σημαντικότατα ζητήματα, τα οποία ανάγονται στη διαγνωστική δίκη, τις ειδικές

διαδικασίες (διαταγή πληρωμής και διαδικασία εργατικών διαφορών), τα ασφαλιστικά μέτρα (συντηρητική κατάσχεση πλοίου) και τη διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως (κατάταξη απαιτήσεων επί του πλειστηριάσματος πλοίου). Επίσης, πολύ συχνά συμφωνείται η διαιτητική επίλυση των ναυτικών διαφορών. Ανακύπτουν, ως εκ τούτου ενδιαφέροντα ζητήματα, τα οποία αναφέρονται στην εφαρμογή της διαδικασίας εσωτερικής ή διεθνούς διαιτησίας προς επίλυση ναυτικών διαφορών, σε ζητήματα εφαρμοστέου δικαίου, ζητήματα ασφαλιστικών μέτρων στο πλαίσιο διαιτητικής διαδικασίας, καθώς και εσωτερικής ή διασυνοριακής εκτελέσεως των διαιτητικών αποφάσεων.

➤ Δίκαιο Διεθνούς Διαιτησίας

Διδάσκοντες: Καδ. Χαράλαμπος Παμπούκης

Syllabus: Η διαιτησία είναι αναμφισβήτητα ο καταλληλότερος θεσμός απονομής δικαιοσύνης για τις διαφορές, που άπτονται του διεθνούς εμπορίου αλλά και ο μοναδικός θεσμός, που μπορεί να καλύψει τις ανάγκες του τομέα των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (Foreign Direct Investments). Και τούτο διότι, στη δεύτερη περίπτωση, οι διαφορές φέρνουν συνήθως αντιμέτωπους από την μία πλευρά τους επενδυτές, και από την άλλη πλευρά το Κράτος, στο οποίο υλοποιείται η επένδυση.

Στόχος του μαθήματος είναι, ως εκ τούτου, η συγκριτική εξέταση της φύσεως και της λειτουργίας της διαιτητικής επίλυσης των ως άνω διαφορών και ακριβέστερα όλων των σταδίων αυτής (προδιαιτητικό στάδιο - διαιτητικό στάδιο - αναγνώριση και εκτέλεση της διαιτητικής απόφασης). Ειδικότερο αντικείμενο μελέτης είναι είναι αφενός μεν οι διεθνείς εμπορικές διαφορές, αφετέρου δε οι διαφορές, που προκύπτουν από τις διεθνείς επενδυτικές συμφωνίες (International Investment Agreements), η επίλυση των οποίων πραγματοποιείται στο πλαίσιο του Διεθνούς Κέντρου για τον Διακανονισμό των Διαφορών εξ Επενδύσεων (International Centre for the Settlement of Investment Disputes - ICSID).

B' Εξάμηνο

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

➤ Η δικαστική απόφαση ως δικαιοδοτική κρίση και εκτελεστός τίτλος

Διδάσκοντες :Ομότ. Καδ. Νικόλαος Κλαμαρής, Γεώργιος Ορφανίδης

Καδ. Στέφανος – Σπυρίδων Πανταζόπουλος

Αναπλ. Καδ. Νικόλαος Κατηφόρης

Syllabus: Η δικαστική απόφαση επιτελεί διττή λειτουργία στο πλαίσιο της παροχής δικαστικής προστασίας. Αφενός αποτελεί την πεμπτουσία της δικαιοδοτικής λειτουργίας, δηλαδή της λειτουργίας των δικαιοδοτικών οργάνων, δεδομένου ότι στη δικαστική απόφαση εμπεριέχεται η δικανική/δικαιοδοτική κρίση που αποτελεί την αποστολή της δικαστικής λειτουργίας. Αφετέρου, αποτελεί τον σημαντικότερο εκτελεστό τίτλο. Στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού μαθήματος ερευνώνται δεμελιώδη νομικά ερωτήματα που ανακύπτουν σε σχέση με τη διαδικασία λήψεώς της, τα υποκείμενα της δίκης, τα στοιχεία του περιεχομένου της και τις συνέπειες της, καθώς και με τα δέματα που αφορούν την προσβολή αυτής με τα τακτικά και έκτακτα ένδικα μέσα. Σημαντική είναι η ενασχόληση και με δογματικά ζητήματα από το δίκαιο της αναγκαστικής εκτέλεσης de lege lata και de lege ferenda

Διδασκαλία

Η διδασκαλία γίνεται με εισηγήσεις των μεταπτυχιακών φοιτητών, μετά τις οποίες ακολουθεί συζήτηση, και υποβολή εργασίας με συνεκτίμηση της όλης συμμετοχής στο σεμινάριο.

➤ Επίκαιρα Ζητήματα Πολιτικής Δικονομίας

Διδάσκοντες: Ομότ. Καδ. Νικόλαος Κλαμαρής, Γεώργιος Ορφανίδης

Καδ. Δημήτριος Τσικρικάς Αναπλ. Καδ. Ιωάννης Δεληκωστόπουλος

Syllabus: Το αστικό δικονομικό δίκαιο χαρακτηρίζεται από μία ιδιαίτερη δυναμική και ζωτικότητα, την οποία καθιστούν προφανή τα πολλά δικονομικής φύσεως προβλήματα, που ανακύπτουν στις δίκες που αφορούν διαφορές ή υποδέσεις ιδιωτικού δικαίου. Η αύξηση των δικών δημιουργεί νέα δικονομικά προβλήματα, η επίλυση των οποίων συμβάλλει αποφασιστικά τόσο στη βελτίωση της απονομής της δικαιοσύνης όσο και στην εξέλιξη του αστικού δικονομικού δικαίου. Η δικονομική επιστήμη βρίσκεται σε μια διαρκή κινητικότητα, η οποία τροφοδοτείται από την πολυμορφία των δικονομικών δεσμών, οι οποίοι είναι ιδιαιτέρως κρίσιμοι, προκειμένου να μπορέσει το σύστημα απονομής δικαιοσύνης να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνικής και συναλλακτικής ζωής. Στο πλαίσιο του μεταπτυχιακού μαθήματος ερευνώνται διάφορα επίκαιρα δικονομικά ζητήματα, τα οποία ανακύπτουν στο πλαίσιο είτε της διαγνωστικής δίκης είτε της εκούσιας δικαιοδοσίας, είτε της αναγκαστικής εκτελέσεως.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

➤ Εναλλακτικές μορφές επίλυσης διαφορών

Διδάσκων: Επικ. Καδ. Μιχαήλ Μαρκουλάκης

Syllabus: Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί κυρίως η διαδικασία της διαμεσολάβησης, καθώς και της δικαστικής μεσολάβησης. Εξετάζονται η νομική τους φύση, καθώς και δεμελιώδη διαδικαστικά ζητήματα.

➤ Δικονομικά ζητήματα του Δικαίου της Επιχείρησης

Διδάσκων: Αναπλ. Καδ. Νικόλαος Κατηφόρης

Syllabus: Η αποτελεσματική λειτουργία της επιχείρησης ως παραγωγικής μονάδας προϋποδέτει την αποτελεσματική επίλυση των διαφορών, που ανακύπτουν. Εξετάζονται, ως εκ τούτου, ζητήματα κυρίως εργατικού δικονομικού δικαίου, καθώς και ζητήματα επίλυσης εμπορικών διαφορών.

➤ International Insolvency Law

Διδάσκουσα: Καθηγήτρια Ελίνα Μουσταϊρα

Syllabus: Στο μάθημα αυτό μελετώνται τα πολλά και ποικίλα προβλήματα που παρουσιάζονται σενα περίπτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας που ξεκινά σε ένα κράτος και που αφορά περιουσιακά στοιχεία και πιστωτές του αφερέγγυου φυσικού ή νομικού προσώπου, σε περισσότερα κράτη.

Μεταξύ των ζητημάτων που εξετάζονται στο μάθημα είναι τα ακόλουθα: Η ιστορία του πτωχευτικού δικαίου/δικαιού αφερεγγυότητας διαφόρων κρατών· οι αρχές που ακολουθεί το κάθε εθνικό δίκαιο αφερεγγυότητας, π.χ. καθολικότητα, εδαφικότητα, τροποποιημένη καθολικότητα· οι νομικές μεταφυτεύσεις δικαιού αφερεγγυότητας από κράτος σε κράτος· οι Ευρωπαϊκοί Κανονισμοί Αφερεγγυότητας· ο Πρότυπος Νόμος της UNCITRAL 1997· τα πρωτόκολλα συνεργασίας, ως μέθοδος αντιμετώπισης των διεθνών πτωχεύσεων· η αφερεγγυότητα στο πλαίσιο ομίλου εταιριών· η προληπτική αναδιάρθρωση ως σκοπός του σύγχρονου [διεθνούς] δικαιού αφερεγγυότητας

ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ

A' Εξάμηνο

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

➤ Ειδικά δέματα από το Δίκαιο της Εκμετάλλευσης

Διδάσκων:, Αναπλ. Καθ. Δημήτριος Λαδάς

Syllabus: Στο μάθημα αυτό εξετάζονται τα πλέον επίκαιρα και σημαντικά ζητήματα του δικαιού της εκμεταλλεύσεως/επιχειρήσεως. Ένα κρίσιμο ζήτημα του δικαιού της εκμεταλλεύσεως είναι η σύνδεση των εργασιακών σχέσεων με την εκμετάλλευση, στα πλαίσια του οποίου εξετάζεται η

τύχη των εργασιακών σχέσεων σε περίπτωση μεταβιβάσεως της εκμεταλλεύσεως ή επιχειρήσεως καθώς και στην περίπτωση εξυγιάνσεως ή αναδιαρρόσεως της εκμεταλλεύσεως. Στο πλαίσιο του ιδίου μαθήματος εξετάζεται η παραγωγή του δικαίου της εκμετάλλευσης από τις διάφορες πηγές, ιδίως βέβαια από Κανονισμούς, επιχειρησιακές, κλαδικές, ομοιοεπαγγελματικές και Εδν. Γεν. ΣΣΕ, την επιχειρησιακή συνήδεια, την ατομική σύμβαση εργασίας και το διευδυντικό δικαίωμα του εργοδότη, οι αρχές που ισχύουν κατά τη συσχέτιση των πηγών αυτών και το πρόβλημα της ευελιξίας που αξιώνουν οι εκμετάλλευσεις/επιχειρήσεις κατά τη ρύθμιση των όρων εργασίας, προ παντός της ευελιξίας με την προσδήκη ρητρών μονομερούς προσδιορισμού ή ανάκλησης ή μεταβολής των όρων εργασίας. Επίσης εξετάζεται η άσκηση του δικαιώματος απεργίας στην επιχείρηση, η άσκηση του δικαιώματος καταγγελίας από τον εργοδότη και η ίση μεταχείριση των εργαζομένων στην επιχείρηση.

Διδασκαλία - Εξέταση

Η διδασκαλία γίνεται με ανάλυση και επεξήγηση των σχετικών δεμάτων από το διδάσκοντα, καθώς και με εισηγήσεις από μεταπτυχιακούς φοιτητές. Επακολουθεί συζήτηση.

Η εξέταση γίνεται γραπτώς και έχει βάση τη διδασκαλία και τη βιβλιογραφία που διανέμεται στους φοιτητές κατά την έναρξη της διδασκαλίας.

➤ Δυναμική Πηγών του Εργατικού Δικαίου

Διδάσκων: Επίκ. Καδ. Ιωάννης Σκανδάλης

Syllabus: Οι πηγές του εργατικού δικαίου είναι αυτόνομες και ετερόνομες. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων πολλές από τις πηγές αυτές ρυθμίζουν την ατομική εργασιακή σχέση. Εντεύθεν ανακύπτουν ζητήματα συρροής και συγκρούσεων μεταξύ των πηγών αυτών. Υπό το πρίσμα αυτό, στο πλαίσιο του μαθήματος η ανάλυση της αρχής της εύνοιας αποτελεί ειδικό κεφάλαιο ανάπτυξης και προβληματισμού. Περαιτέρω, αναλύονται επίκαιρα ζητήματα που επηρεάζουν τη φυσιογνωμία του εργατικού δικαίου, όπως οι μεταβολές στην έννοια της εξάρτησης, η επίδραση των ατομικών ελευθεριών στη λειτουργία της εργασιακής σχέσης, η οργανωτική διάσπαση της επιχείρησης και η εμφάνιση πολλαπλών εργοδοτών. Ιδιαίτερο αντικείμενο μελέτης και προβληματισμού, στο οποίο αποδίδεται έμφαση κατά την διδασκαλία του μαθήματος, αποτελεί η επίδραση των σύγχρονων εξελίξεων στη διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων, όπως αυτές αποτυπώνονται ιδίως στην παροχή υπηρεσιών μέσω ψηφιακής

πλατφόρμας, στην διάδοση της τηλεργασίας, αλλά και στη διαμόρφωση ευέλικτων μορφών συμβάσεων εργασίας, όπως οι συμβάσεις μηδενικών ωρών απασχόλησης και οι κατά παραγγελία συμβάσεις. Τέλος, εξετάζονται και ορισμένα ζητήματα εργατικού δικονομικού δικαίου.

Διδασκαλία – Εξέταση

Η διδασκαλία γίνεται με παραδόσεις του διδάσκοντος και εισηγήσεις των φοιτητών, μετά τις οποίες ακολουθεί συζήτηση. Οι εξετάσεις είναι γραπτές.

➤ Εισαγωγή στο Λογιστικό Δίκαιο

Διδάσκοντες : Καθ. Γεώργιος Σωτηρόπουλος Αναπλ. . Καθ. Χριστίνα Λιβαδά

Syllabus: Το μάθημα αυτό είναι αφιερωμένο στο λογιστικό δίκαιο, έναν κλάδο δικαίου νέο στην Ελλάδα, αλλά γνωστό από δεκαετίες στις πιο προηγμένες νομικά και οικονομικά χώρες. Η γνώση του λογιστικού δικαίου και της λογιστικής είναι απολύτως απαραίτητη για κάθε νομικό όχι μόνο για να κατανοήσει σε βάθος την οικονομική οργάνωση των εταιριών, αλλά και για να μπορεί να «επικοινωνεί» με άνεση με τα οικονομικά στελέχη κάθε επιχείρησης και να κατανοεί καλύτερα τα οικονομικά γεγονότα, που σχετίζονται με την επιχείρηση. Το ελληνικό λογιστικό δίκαιο αναμορφώθηκε σε μεγάλο βαθμό με το Ν. 4308/2014, ο οποίος έδεσε τη νομική και λογιστική κοινότητα προ νέων προκλήσεων. Η διδασκαλία της λογιστικής σε νομικούς ενδείκνυται να γίνεται από νομικούς, καθώς οι λογιστές και οικονομολόγοι έχουν συνήδως μία πιο τεχνική προσέγγιση της λογιστικής και χρησιμοποιούν ακόμη και ορολογία μη εύκολα προσιτή σε νομικούς. Στόχος του μαθήματος δεν είναι ασφαλώς να καταστούν οι νομικοί λογιστές και να είναι σε δέση να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις, αλλά να μπορούν να τις αναγιγνώσκουν, να τις κατανοούν, να τις ερμηνεύουν και γενικά να αντλούν στοιχεία για την κατάσταση της επιχείρησης. Το μάθημα στηρίζεται σε μικρές εισηγήσεις για τις επιμέρους δεματικές ενότητες από τους συμμετέχοντες με έντονο το στοιχείο της διδασκαλίας από τους διδάσκοντες λόγω της ιδιαιτερότητας του αντικειμένου.

➤ Σύγχρονα Ζητήματα του Δικαίου των Συμβάσεων, Ιδίως οι Γ.Ο.Σ.

Διδάσκοντες : Ομότ. Καθηγητής Μιχ. Αυγουστιανάκης, Αναπλ. Καθηγητής Γιώργος Μεντής, Αναπλ. Καθηγητής Δημήτρης Λαδάς

Syllabus:: Το δεμελιώδες ξήτημα που αποτελεί αντικείμενο εξέτασης του μαθήματος αφορά στη μονομερή διαμόρφωση του περιεχομένου της σύμβασης από τον ένα συμβαλλόμενο. Ένα πρώτο ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί είναι: χρειάζεται να επέμβει ο νομοδέτης ή ο δικαστής σε μία τέτοια περίπτωση άνευ ετέρου; Το κατ'εξοχήν πεδίο γένεσης του ξητήματος εντοπίζεται στις συμβάσεις των καταναλωτών και στις συμβάσεις εργασίας. Στο σημείο αυτό αναλύεται η νέα έννοια του καταναλωτή κατά το άρθρο 1α ν. 2251/1994 (όπως αυτό προστέθηκε με τον ν. 4512/2018), στην οποία μπορεί πλέον να ενταχθεί υπό προϋποδέσεις και ο εργαζόμενος. Η σύζευξη δικαίου των ΓΟΣ με το δίκαιο των όρων των ατομικών συμβάσεων εργασίας είναι διαλεκτική και πλουτίζει και τα δύο πεδία.

Μετά από μία πρώτη εισαγωγή από τους διδάσκοντες δα αναπτυχθούν εισηγήσεις από τους φοιτητές στα επιμέρους ξητήματα που ανακύπτουν κατά την ερμηνεία του άρθρου 2 ν. 2251/94 (και της Οδηγίας 93/13/EOK). Το βάρος δίνεται σε δογματικά ξητήματα του δικαίου των ΓΟΣ, το οποίο βρίσκεται στον πυρήνα του δικαίου των συμβάσεων. Πρόκειται για μάθημα εμβάθυνσης στη συγκεκριμένη δεματική και κατά τούτο διαφοροποιείται από άλλα μαθήματα (π.χ. ενωσιακό αστικό δίκαιο, προστασία του καταναλωτή), για τα οποία οι ΓΟΣ είναι απλώς τμήμα της ύλης τους. Η πρόσφατη νομολογία των ελληνικών δικαστηρίων και του ΔΕΕ για τα δάνεια σε ελβετικό φράγκο αξιοποιείται σε διάφορα επιμέρους πεδία. Γενικότερα, οι επιμέρους εισηγήσεις αναφέρονται σε παραδείγματα ρητρών που έχουν τύχει επεξεργασίας από τη νομολογία, είτε έχουν κριδεί καταχρηστικές είτε όχι. Ενδεικτικά δέματα: Η δυνατότητα ελέγχου της σχέσης παροχής-αντιπαροχής μέσω του δικαίου των ΓΟΣ, δηλωτικές ρήτρες, ρήτρες μονομερούς δικαιώματος αναπροσαρμογής της σύμβασης, δικονομικές ρήτρες, καταχρηστικοί όροι σε συμβάσεις εργασίας, ο αυτεπάγγελτος έλεγχος της καταχρηστικότητας, οι έννομες συνέπειες της καταχρηστικότητας, η συλλογική δικαστική προστασία.

➤ Fundamentals of EU law

Διδάσκοντες : Αναπλ. Καδηγήτρια Ρεβέκκα – Εμμανουέλα Παπαδοπούλου

Syllabus: Τα δέματα που συζητήθηκαν περιλαμβάνουν τη δεμελιώδη αρχή της αυτονομίας της έννομης τάξης της ΕΕ, τις αρχές της υπεροχής και του άμεσου αποτελέσματος που απορρέουν από αυτές και τις επιπτώσεις τους στο εδνικό δίκαιο. Αναλύεται επίσης το δεσμικό πρότυπο της ΕΕ και η πρωτοτυπία των διαδικασιών λήψης αποφάσεων της ΕΕ. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στα

κράτη μέλη και στον Πολίτη ως υποκείμενα της έννομης τάξης της ΕΕ, με ιδιαίτερη έμφαση στη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ιδαγένειας στη διαδικασία της οικονομικής και πολιτικής ολοκλήρωσης. Επιπλέον, δα συζητηθούν διεξοδικά η σύγκρουση αρμοδιοτήτων μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της και ο διάλογος μεταξύ των εδνικών δικαστηρίων και των δικαστηρίων της ΕΕ. Η ανάλυση όλων των παραπάνω δεμάτων βασίζεται στο πρωτογενές και παράγωγο δίκαιο της ΕΕ και στη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου καθώς και στο διάλογο με τη νομική βιβλιογραφία της ΕΕ.

B' Εξάμηνο

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

➤ **Προβλήματα ισορροπίας και οριοδέτησης Συλλογικής Αυτονομίας και Κρατικού Παρεμβατισμού**

Διδάσκοντες: Ομότ. Καδ. Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου

Syllabus : Εξετάζονται τα κρίσιμα ζητήματα του δεσμού της συλλογικής αυτονομίας.

Ειδικότερα εξετάζονται οι εξής ενότητες:

Η συλλογική αυτονομία και το Σύνταγμα. Η σχέση της συλλογικής αυτονομίας και της απεργίας.

Η λειτουργία της συλλογικής διαπραγμάτευσης ως κοινωνικού δεσμού και η σχέση την επιχειρηματική ελευθερία.

Η διαδικασία και τα επίπεδα της συλλογικής διαπραγμάτευσης

Η αρχή της εύνοιας και η διαμόρφωση του δεσμού της συρροής των σ.σ.ε.

Το προσωπικό και το χρονικό πεδίο ισχύος σ.σ.ε.

Οι τρόποι επίλυσης των συλλογικών διαφορών εργασίας (Μεσολάβηση- Δημόσιος διάλογος- Προσωπικό ασφαλείας. Η διαιτησία)

Νέες τεχνολογίες και συλλογική διαπραγμάτευση

Η διαμόρφωση των κατώτατων ορίων αποδοχών (εδνικός κατώτατος μισθός)

Τέλος, εξετάζεται η διεδνής διάσταση της συλλογικής αυτονομίας και ειδικότερα η επιρροή του Διεθνούς Γραφείου Εργασίας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη συλλογική διαπραγμάτευση

Διδασκαλία-Εξέταση Η διδασκαλία γίνεται με παραδόσεις εισαγωγικού χαρακτήρα καθώς και με γραπτές εργασίες και αναλύσεις για την εμβάθυνση σε ειδικά ζητήματα. Η εξέταση γίνεται γραπτά ή προφορικά.

➤ Ζητήματα Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Εργατικού Δικαίου

Διδάσκων: Αναπλ. Καδ. Κωστής Μπακόπουλος

Syllabus: Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τον μεταπτυχιακό φοιτητή/τρια στην διεθνή -και πολυεπίπεδη- διάσταση του Εργατικού Δικαίου. Αυτή προσδιορίζεται, πρωτίστως, από τους κανόνες του πρωτογενούς και του δευτερογενούς δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι διαμορφώνουν το περιεχόμενο βασικών επιμέρους κεφαλαίων και δεσμών του Εργατικού Δικαίου [έννοια εργαζομένου και εργοδότη (ιδίως σε τριμερείς σχέσεις εργασίας), ίση μεταχείριση και απαγόρευση διακρίσεων, δεμελιώδεις ελευθερίες και δικαιώματα, μεταβίβαση επιχείρησης και ομαδικές απολύσεις, άδεια και χρόνος εργασίας, ατυπικές και σύγχρονες μορφές απασχόλησης, εργασία σε ψηφιακό περιβάλλον, διαφάνεια και προβλεψιμότητα όρων εργασίας και συστημάτων αμοιβής, προστασία της δέσης εργασίας κ.α.] Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται ζητήματα ερμηνείας και εφαρμογής των κανόνων του ενωσιακού δικαίου στην εσωτερική έννομη τάξη [ερμηνεία υπό το φως του ενωσιακού δικαίου, άμεσο αποτέλεσμα και αρχή της υπεροχής του ενωσιακού δικαίου στη σχέση του με το εδνικό], η σχέση δεμελιωδών ελευθεριών και δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (ΣΛΕΕ, ΧΘΔΕΕ), η κανονιστική παρέμβαση των κοινωνικών εταίρων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και τέλος το πρακτικά πολύ σημαντικό ζήτημα της επίδρασης της νομολογίας του ΔΕΕ, ιδίως της προκύπτουσας μέσω της διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής, στην εδνική δικαιοδοτική λειτουργία. Ένα δεύτερο επίπεδο της διεθνούς διάστασης του Εργατικού Δικαίου αποτελούν οι κανόνες προστασίας των εργασιακών δικαιωμάτων που περιέχονται στις Διεθνείς Συμβάσεις Εργασίας οι οποίες δεσπίζονται εντός του δεσμικού πλαισίου της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Ένα δε τρίτο επίπεδο -εξ ου και ο λόγος αρχικά για πολυεπίπεδο σύστημα- είναι αυτό που διαμορφώνεται από τα δικαιώματα και τις

εγγυήσεις του αναδεωρημένου Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Χάρτη, που μετά την κύρωσή του με το ν. 4359/2016 αποτελεί μέρος της εδνικής μας έννομης τάξης με αυξημένη τυπική ισχύ.

Διδασκαλία - Εξέταση

Η διδασκαλία γίνεται με ανάλυση και επεξήγηση, υπό τη μορφή παράδοσης, των σχετικών δεμάτων από το διδάσκοντα, με έμφαση στη νομολογία του ΔΕΕ, καθώς και με εισηγήσεις από μεταπτυχιακούς φοιτητές. Η εξέταση γίνεται προφορικά ή γραπτά.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

➤ Ειδικές Μορφές Συμβάσεων Εργασίας

Διδάσκοντες: Ομότ. Καδ. Κωνσταντίνος Παπαδημητρίου, Αναπλ.. Καδ. Κωνσταντίνος Μπακόπουλος, Επίκ. Καδ. Ιωάννης Σκανδάλης

Syllabus: Στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος εξετάζονται ορισμένες ιδιόμορφες συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας, άλλες από τις οποίες εμφανίζονται πρόσφατα στηριζόμενες στην τεχνολογική εξέλιξη, ενώ άλλες έχουν παραδοσιακό χαρακτήρα. Ειδικότερα, εξετάζονται η σύμβαση τηλεργασίας, η σύμβαση «νομαδικού» εργαζομένου, η σύμβαση ετοιμότητας προς εργασία, αλλά και η σύμβαση εργασίας επαγγελματία αδλητή, η σύμβαση εργασίας των καλλιτεχνών, καθώς και ατυπικές συμβάσεις εργασίας, όπως και συμβάσεις, που έχουν χαρακτηριστεί από το νομοδέτη ως εξαρτημένης εργασίας.

➤ Ναυτεργατικό Δίκαιο

Διδάσκων: Αναπλ. Καδ. Δημήτριος Λαδάς

Syllabus: Στο πλαίσιο της διδασκαλίας του μαθήματος εξετάζονται οι ειδικές ρυθμίσεις του ναυτεργατικού δικαίου, το οποίο αποτελεί μια ειδική κατηγορία που δρίσκεται στο σημείο τομής εργατικού και ναυτικού δικαίου με ιδιαίτερες ρυθμίσεις και εξειδικευμένη προστασία του εργαζόμενου ναυτικού. Εισαγωγικά εξετάζεται το ελληνικό ναυτικό δίκαιο και οι πηγές του, εσωτερικές και διεθνείς. Σε πρώτη ενότητα εξετάζεται η σύμβαση ναυτολογήσεως που διακρίνεται στη σύμβαση του πλοιάρχου και του πληρώματος. Κατά τη λειτουργία της σχέσης

εξετάζονται τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών, ήτοι α) υποχρεώσεις πληρώματος: επιβίβαση του πλοίου, εκτέλεση υπηρεσίας, απαγόρευση φορτώσεως πραγμάτων, υποχρέωση πίστης, καλής διατήρησης του πλοίου, β) υποχρεώσεις πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή: πληρωμής μισθού, μισθός κατά πλουν, μισθός λόγω ναυαγίου, αδικαιολόγητη μη παροχή εργασίας. Εξετάζονται ζητήματα ασθενείας και ναυτεργατικό ατύχημα. Λύση σύμβασης εργασίας – καταγγελία. Παλιννόστηση ναυτικού. Ναυτολόγηση και παλιννόστηση αλλοδαπού ναυτικού, εφαρμοστέο δίκαιο. Ναυτεργατικές διαφορές, παραγραφή ναυτικών αξιώσεων. Τέλος εξετάζεται το ειδικό συλλογικό ναυτεργατικό δίκαιο, ναυτεργατικές οργανώσεις. Συλλογικές συμβάσεις ναυτεργατών. Ποινικό και πειδαρχικό ναυτεργατικό δίκαιο.

Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ)

- Αναπληρωτής Καδηγητή, ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Σκουφά 48 Ι.Δ.ΜΕ. ideliko@law.uoa.gr

- Αναπληρωτής Καδηγητής, ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Σκουφά 48 nikkat@law.uoa.gr

- Αναπληρωτής Καδηγητή, ΛΑΔΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Σόλωνος 57 dladas@law.uoa.gr

- Επίκουρος Καδηγητής, ΜΑΡΚΟΥΛΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

Σκουφά 48 mmarkoulakis@law.uoa.gr

- Αναπληρωτής Καδηγητής, ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΣΤΗΣ

Σόλωνος 57 kbakopoulos@law.uoa.gr

- Καδηγητής, ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ-ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Σκουφά 48 spantaz@law.uoa.gr

- Επίκουρος Καδηγητής, ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Σόλωνος 57 iskandal@law.uoa.gr

- Καδηγητής, ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Σκουφά 48 dtsikr@law.uoa.gr

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ Π.Μ.Σ.

Στοιχεία Επικοινωνίας

- Ταχυδρομική διεύθυνση: Ακαδημίας 45 Ισόγειο Τ.Κ. 10672
- Κεντρική Γραμματεία / Γραμματειακή Υποστήριξη Δημήτριος Αδανασόπουλος
(Διοικητικός Υπάλληλος)
- Τηλέφωνο Γραμματείας Π.Μ.Σ.: 210 3688656
- Email : dathanas@law.uoa.gr , Email Π.Μ.Σ.: pms@law.uoa.gr
- Ιστοσελίδα Π.Μ.Σ.: https://www.law.uoa.gr/metaptychiakes_spoydes/

Οι δυρίδες της Νομικής Σχολής για την εξυπηρέτηση του κοινού στεγάζονται στο ισόγειο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 45.

Η δια ζώσης εξυπηρέτηση των φοιτητών γίνεται:

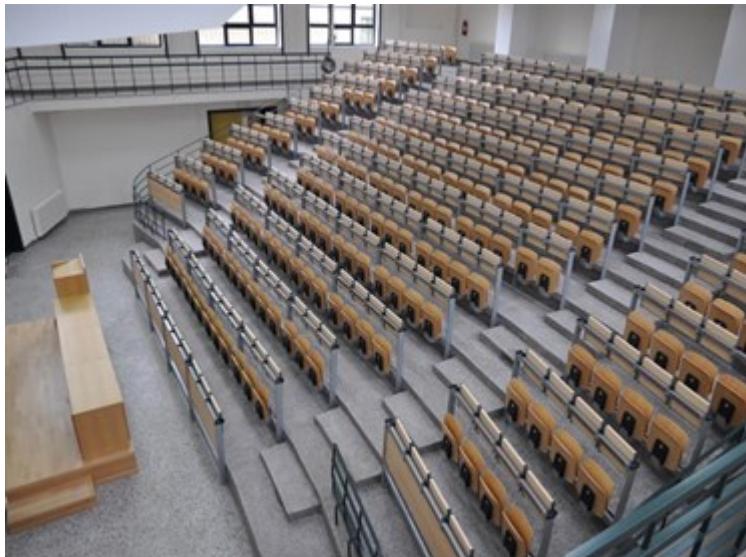
ΔΕΥΤΕΡΑ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ από τις 11.00 π.μ. έως τις 13.00 μ.μ.

ΤΕΤΑΡΤΗ από τις 08.00 π.μ. έως τις 11.00 μ.μ.

ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Η σχολή έχει στη διάδεσή της αμφιδέατρα/αίθουσες για τις παραδόσεις των μαθημάτων και εργαστήρια ηλεκτρονικών υπολογιστών για τη διδασκαλία εργαστηριακών μαθημάτων καθώς και βιβλιοδήκη. Ειδικά για την υλοποίηση των ακαδημαϊκών δραστηριοτήτων του ΠΜΣ, οι αίθουσες διδασκαλίας είναι:

- Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Μ.Θ.Ε.) Σίνα 3
- Νομική Σχολή (Σόλωνος 57)
- Νομική Σχολή (Ακαδημίας 45)
- Ι.Δ.ΜΕ. Σκουφά 48

(Όλα τα αμφιδέατρα και οι αίθουσες διαδέτουν σύγχρονο οπτικοακουστικό και υπολογιστικό εξοπλισμό, καθώς και σύνδεση με το δίκτυο.

Οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες για την πρόσβαση τους στην Νομική Σχολή μπορούν να χρησιμοποιούν τα Μ.Μ.Μ.

Πληροφορίες για τα δρομολόγια των συγκοινωνιών:

<https://www.oasa.gr>

<https://stasy.gr>

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

Το Εργαστήριο Νομικής Πληροφορικής της Νομικής Σχολής βρίσκεται στον 3ο όροφο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 47. Στο χώρο αυτό οι φοιτητές/τριες με τη χρήση του αριθμού μητρώου τους και του προσωπικού κωδικού (PIN) που έχουν ορίσει και τη διαδικασία εγγραφής στις υπηρεσίες επιτρέπεται να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε επιλεγμένες φημιακές βιβλιοδήκες μέσω σειράς διαδέσιμων Η/Υ. Η βιβλιοδήκη λογισμικού περιλαμβάνει:

Microsoft Office, MATLAB, POM-QM for Windows, Mathematica, Python, R, Weka, κ.ά.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Διεύθυνση: Σόλωνος 104 και Μαυρομιχάλη 17 Αθήνα, Τ.Κ. 10680

Τηλέφωνο: (+30) 210 368 8113

Η Βιβλιοδήκη της Νομικής Σχολής στεγάζεται στο κτήριο του Παλαιού Χημείου (Σόλωνος 104). Η ενιαία Βιβλιοδήκη δημιουργήθηκε το 2016 και αποτελεί μετεξέλιξη των Νομικών Φροντιστηρίων - Σπουδαστηρίων, τα οποία χρονολογούνται από την ίδρυση του Πανεπιστημίου Αθηνών και της Νομικής Σχολής (1837). Η συλλογή της συγκρίνεται επάξια με τις αντίστοιχες συλλογές μεγάλων πανεπιστημιακών βιβλιοδηκών του εξωτερικού και καλύπτει σε ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία όλους τους κλάδους του Ηπειρωτικού και Αγγλοσαξονικού Δικαίου. Διαδέτει πλούσιο ψηφιακό υλικό, αναπτύσσει τη δική της ψηφιακή νομική συλλογή και εξασφαλίζει πρόσβαση σε εδνικές και διεθνείς βάσεις νομικών δεδομένων. Είναι οργανωμένη και λειτουργεί κατά τα σύγχρονα πρότυπα ακαδημαϊκών βιβλιοδηκών, διαδέτει κατηρτισμένο προσωπικό το οποίο οργανώνει τη συλλογή και εξυπηρετεί τις ανάγκες των χρηστών μέσω των τμημάτων διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης, εξυπηρέτησης και δανεισμού, καθώς και του τμήματος προσκτήσεων και βιβλιοδημητονομικής Επεξεργασίας. Η Βιβλιοδήκη καλύπτει τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των μελών της Νομικής Σχολής καθώς και την ευρύτερη νομική κοινότητα, παρέχοντας ολοκληρωμένη πρόσβαση σε έγκαιρη και έγκυρη νομική πληροφόρηση.

Επίσης, συμμετέχει και προωθεί τις ακαδημαϊκές δραστηριότητες των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών προγραμμάτων υποστηρίζοντας τον εκπαιδευτικό, πολιτιστικό και ανδρωπιστικό ρόλο του ΕΚΠΑ.

Καταλαμβάνει χώρους 1300 m² στο ισόγειο, τον πρώτο και το δεύτερο όροφο του κτηρίου του Παλαιού Χημείου (εικονική επίσκεψη και περιήγηση στο κανάλι της Βιβλιοθήκης στο You Tube <https://www.youtube.com/channel/UCA6v5nuKmISHP-6VNUo-OiA>).

Για τη δια ζώσης εξυπηρέτηση διαδέτει στις εγκαταστάσεις της δύο αναγνωστήρια στο επίπεδο του δευτέρου ορόφου και ένα στο επίπεδο του πρώτου ορόφου, ενώ δέσεις μελέτης υπάρχουν και στο επίπεδο του ισογείου όπου φιλοξενούνται οι συλλογές ταξιδετημένες ανά τομέα δικαίου. Ο συνολικός αριθμός των δέσεων εξυπηρέτησης σε όλα τα επίπεδα ανέρχονται στις 275. Σε περιόδους αυξημένης ζήτησης (περίοδος εξετάσεων) διατίθενται ως αναγνωστήρια και τα δύο Αμφιθέατρα του κτηρίου.

Η βιβλιοθήκη διαδέτει επίσης wifi και υποδομές για χρήση προσωπικών Η/Υ. Επίσης διαδέτει 17 Η/Υ για το κοινό (σταδιούς αναζήτησης στον κατάλογο OPAC, πρόσβαση στο διαδίκτυο και συγγραφή εργασιών).

Φιλοξενεί περίπου 100.000 τόμους βιβλίων η πλειοψηφία των οποίων χρονολογούνται από τις αρχές του 20ου αιώνα έως σήμερα ενώ διαδέτει και συλλογή σπανίων βιβλίων που χρονολογούνται από το 1600 περίπου. Η ανάπτυξη της συλλογής γίνεται σε συνεχή βάση από αγορές αλλά και δωρεές.

Διαδέτει επίσης 1.000 περίπου τίτλους περιοδικών νομικού περιεχομένου σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή τα περισσότερα εκ των οποίων διατίθενται πλέον ηλεκτρονικά μέσω των ελληνικών και ξενόγλωσσων συνδρομητικών βάσεων δεδομένων <http://law.lib.uoa.gr/ypiresies/baseis-nomikon-dedomenon.html>, που διασφαλίζονται από ποικίλες πηγές (κονδύλια της Βιβλιοθήκης, της Κοσμητείας και των ΠΜΣ της Νομικής Σχολής, μέσω της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών).

Η Βιβλιοθήκη δρίσκεται στη διαδικασία διαμόρφωσης χώρων και απόκτησης εξοπλισμού για σταδιούς εργασίας υποστήριξης Φοιτητών με Αναπηρίες (ΦμεΑ), ενώ δρίσκεται σε άμεση συνεργασία με τη Μονάδα προσβασιμότητα του ΕΚΠΑ.

Περισσότερες πληροφορίες στην επίσημη ιστοσελίδα της Βιβλιοθήκης <http://law.lib.uoa.gr/> (gre), <http://www-en.lib.uoa.gr/libraries/law.html>, αλλά και στις σελίδες κοινωνικής δικτύωσης (fb και insta).

Βιβλιοδήκη και Κέντρο Πληροφόρησης

Όλες οι ηλεκτρονικές πηγές και συναφείς ηλεκτρονικές υπηρεσίες, περιλαμβάνονται στην ιστοσελίδα της Βιβλιοδήκης και του Κέντρου Πληροφόρησης που φιλοξενείται και συντηρείται από το Υπολογιστικό Κέντρο Βιβλιοδημηκών (YKB) του ΕΚΠΑ. Αναλυτικότερα, οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες που προσφέρονται είναι: πρόσβαση σε ηλεκτρονικές online πηγές πληροφόρησης, ανοικτός δημόσιος κατάλογος OPAC, ηλεκτρονική έκδοση περιοδικών του ΕΚΠΑ, βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων, ενιαία πλατφόρμα ιδρυματικού αποθετηρίου/ψηφιακής βιβλιοδήκης "Πέργαμος", ειδικές ψηφιακές βιβλιοδήκες και συλλογές, δεματικές πύλες, παραγγελία άρδρων, διαδανεισμός βιβλίων, υπηρεσία "Ρωτήστε έναν Βιβλιοδηκονόμο".

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Διδασκαλείο Ξένων γλωσσών

Το διδασκαλείο ξένων γλωσσών του ΕΚΠΑ είναι μια ανεξάρτητη και αυτοτελής ακαδημαϊκή μονάδα, η οποία παρέχει ανωτέρου επιπέδου διδασκαλία 25 ξένων γλωσσών. Οι φοιτητές/τριες του ΕΚΠΑ έχουν μειωμένα δίδακτρα.

Πολιτιστικός Όμιλος Φοιτητών

Ο ΠΟΦ είναι ένας χώρος συλλογικής έκφρασης και δημιουργίας. Οι φοιτητές/τριες έρχονται σε επαφή με έργα τέχνης και ενθαρρύνονται να δημιουργούν τα δικά τους καλλιτεχνικά έργα. Περιλαμβάνει 5 τομείς: μουσικό, δεατρικό, χορευτικό, κινηματογραφικό και φωτογραφικό

Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο-Κολυμβητήριο

Οι αδλητικές εγκαταστάσεις του ΕΚΠΑ βρίσκονται στην Πανεπιστημιούπολη. Αποτελούνται από ανοικτά γήπεδα, κλειστό γυμναστήριο και κολυμβητήριο. Πραγματοποιούνται ποικίλα προγράμματα και τμήματα άδλησης. Σε αυτές μπορούν να έχουν πρόσβαση και να τις χρησιμοποιήσουν και οι μεταπτυχιακοί/ές φοιτητές/τριες.

Φοιτητική εστία

Η Φοιτητική εστία στεγάζει 1064 φοιτητές/τριες με κοινωνικά κριτήρια.

<http://fepa.uoa.gr/prosbash.html>

Τμήμα Σίτισης Φοιτητών

Το Πανεπιστήμιο παρέχει δωρεάν σίτιση στους μεταπτυχιακούς/ές φοιτητές/τριες. Για τις προϋποδέσεις και άλλα επί μέρους ζητήματα που σχετίζονται με τη σίτιση των φοιτητών, μπορείτε να αναφερδείτε στην Ιστοσελίδα της Πανεπιστημιακής

Λέσχης: https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/tmima_sitisis_foiton/

Υγειονομική υπηρεσία

Η υπηρεσία καλύπτει φοιτητές/τριες που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη

https://www.lesxi.uoa.gr/foititiki_merimna/ygeionomiki_ypiresia/

Μονάδα ψυχοκοινωνικής παρέμβασης

Η μονάδα προσφέρει βοήθεια και υποστήριξη, αλλά και εκπαίδευση σε μηχανισμούς διαχείρισης δυσκολιών <http://psychpar.lesxi.uoa.gr>

Μονάδα υποστήριξης αλλοδαπών φοιτητών

Η μονάδα υποστηρίζει τους/τις αλλοδαπούς/ές φοιτητές/τριες, πριν και μετά την άφιξή τους στη χώρα, σχετικά με δέματα διαδικασιών, ενεργειών και επικοινωνίας με άλλους φορείς του Δημοσίου <https://issu-el.uoa.gr/>

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

➤ Ηλεκτρονική Τάξη

Η ηλεκτρονική τάξη e-class αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεκπαίδευσης στο ΕΚΠΑ χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web-browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεδόδων ενισχυτικής τηλεκπαίδευσης στη μαθησιακή διαδικασία του ΕΚΠΑ υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στη γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεδόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας.

➤ Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Γραμματείας

Μέσω της υπηρεσίας Ηλεκτρονικής Γραμματείας η οποία βασίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα (UniTron), οι φοιτητές/τριες του ΠΜΣ «Εμπορικό Δίκαιο» έχουν πρόσβαση σε μια σειρά ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

➤ Ακαδημαϊκή Ταυτότητα

Η παροχή της ακαδημαϊκής ταυτότητας ξεκίνησε το ακαδημαϊκό έτος 2011-2012 και υποστηρίζει πολλαπλές παροχές – προνόμια για όλα τα μέλη των ελληνικών ιδρυμάτων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (φοιτητές/τριες των τριών κύκλων σπουδών, μόνιμοι, επισκέπτες και συμβασιούχοι διδάσκοντες, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό), καθώς και τα μέλη ερευνητικών φορέων (ερευνητικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό). Με την Ακαδημαϊκή ταυτότητα μπορεί να

πιστοποιηθεί η ταυτότητα και η ιδιότητα του ατόμου, δίνεται πρόσβαση σε ακαδημαϊκές/ερευνητικές υπηρεσίες, όπως η βιβλιοδήκη, η χρήση χώρων ελεγχόμενης στάδιμευσης, κ.ά. και δίνεται η παροχή ειδικών εκπτώσεων σε εισιτήρια όλων των μεταφορικών μέσων, σε εισιτήρια για πολιτιστικές εκδηλώσεις, μουσεία, εμπορικές εκδέσεις και άλλα.

<http://academicid.minedu.gov.gr/>

➤ Ψηφιακές Παροχές

Παρέχονται στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες οι εξής ηλεκτρονικές υπηρεσίες: Υπηρεσίες

Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (email), σύνδεση μέσω ασύρματου δικτύου (Wi-Fi), ανάρτηση προσωπικών ιστοσελίδων εικονικό ιδιωτικό δίκτυο(VPN), δίκτυο αποφοίτων, ανοικτά ακαδημαϊκά μαθήματα, ακαδημαϊκές βιντεοδιαλέξεις, παρακολούθηση ζωντανών μεταδόσεων διαλέξεων, συμπλήρωση ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων. (Για αναλυτική παρουσίαση των ψηφιακών παροχών -υπηρεσιών προς τους/τις φοιτητές/τριες του ΠΙΜΣ επισκεφθείτε την ηλεκτρονική σελίδα

https://www.uoa.gr/el/foitites/ilektronikes_ypiresies/psifiakes_paroches/)

ΛΟΙΠΕΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

➤ Υποστήριξη Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ)

Για τους/τις φοιτητές/τριες με αναπηρία και/ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες,

προβλέπονται ορισμένες διευκολύνσεις όπως:

Κατά την περίοδο διδασκαλίας να ενημερώνονται έγκαιρα από εντεταλμένο υπάλληλο των Γραμματειών των Τμημάτων για το Πρόγραμμα, το χρόνο και το χώρο των μαθημάτων και για κάθε μεταβολή που έχει σχέση με τη φοιτητική τους κατάσταση.

Κατά την περίοδο των εξετάσεων να διαγωνίζονται σε χώρους προσβάσιμους, να συνοδεύονται, εάν χρειάζεται, στους χώρους των εξετάσεων από υπαλλήλους του ΕΚΠΑ ή από δικά τους πρόσωπα και να εξετάζονται με τους τρόπους που επιβάλλονται ανάλογα την περίπτωση.

Σε όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους να υπάρχει Καθηγητής, στον οποίο δα απευθύνονται για να συζητούν τα προβλήματά τους. Ο Καθηγητής εν συνεχεία δα μπορεί να μεσολαβεί στις Πανεπιστημιακές αρχές για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Επιπροσδέτως για τους/τις Φοιτητές/τριες με Αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, λειτουργεί στο ΕΚΠΑ “Μονάδα Προσβασιμότητας Φοιτητών με Αναπηρία”, η οποία αποσκοπεί στο να διασφαλίσει στην πράξη την ισότιμη πρόσβαση στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, υποστηρικτικών τεχνολογιών πληροφορικής, υπηρεσιών πρόσβασης, καδώς και συμβουλευτικών ψυχολογικών και εκπαιδευτικών.

➤ Ακαδημαϊκός Σύμβουλος

Ο Ακαδημαϊκός Σύμβουλος καθοδηγεί και υποστηρίζει τους/τις φοιτητές/τριες στο ΠΜΣ παρέχοντας ποικίλες συμβουλές αναφορικά με το ΠΜΣ καδώς και την πιδανή περαιτέρω εξέλιξη των σπουδών του/της φοιτητή/τριας. Η υπηρεσία αυτή εντάσσεται στο πλαίσιο της ορθής εκπαιδευτικής διαδικασίας που διαμορφώνει τις κατάλληλες συνδήκες αποτελεσματικής

μετάδοσης της γνώσης χωρίς όμως να παραμελεί την ανάγκη της επικοινωνίας και υποστήριξης για άλλα δέματα που πιθανόν να απασχολούν τους/τις φοιτητές/τριες .

Συνήγορος του Φοιτητή

Θεσμός με τις εξής αρμοδιότητες: την εξέταση αιτημάτων φοιτητών για προβλήματα που αντιμετωπίζουν με τις ακαδημαϊκές και διοικητικές υπηρεσίες και αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα αυτά, τη διευκόλυνση των επαφών του/της φοιτητή/τριας με τα όργανα και τις υπηρεσίες διοίκησης, την εξέταση αναφορών-καταγγελιών των φοιτητών για παραβίαση διατάξεων και κανόνων της πανεπιστημιακής νομοδεσίας και δεοντολογίας, και την ενημέρωση των φοιτητών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους ως μελών της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

➤ Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Δίνεται στους/ις φοιτητές/τριες η δυνατότητα πρόσβασης σε συμβουλευτικές υπηρεσίες για δέματα επαγγελματικού προσανατολισμού και για αντιμετώπιση ψυχοκοινωνικών προβλημάτων, μέσω των ειδικών μονάδων και δομών του Ιδρύματος. Ενδεικτικά αναφέρονται το Γραφείο Διασύνδεσης για δέματα Επαγγελματικού Προσανατολισμού, συμβουλευτικής σταδιοδρομίας και σύνδεσης με την Αγορά Εργασίας (επισκεφδείτε την ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης (<https://www.career.uoa.gr/ypiresies/> για περισσότερες πληροφορίες) και το Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα-Καισαριανής, η Μονάδα Ψυχοκοινωνικής Παρέμβασης και το Συμβουλευτικό Κέντρο Ομηλίκων (Στην ιστοσελίδα https://www.uoa.gr/foitites/symbouleytikes_ypiresies οι σελίδες των συγκεκριμένων μονάδων και υπηρεσιών).